

สารบัญ

คำนำ	(5)
สารบัญ	(7)
บทที่ 1 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	1
1.1 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา	2
1.2 กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	2
1.3 ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา	4
1.4 ความแตกต่างและความเหมือนคล้ายระหว่างทรัพย์สินทางปัญญา กับทรัพย์สินทั่วไป	6
1.5 ความสำคัญและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	8
1.6 หน่วยงานราชการที่สำคัญที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้าน ทรัพย์สินทางปัญญา	11
1.7 สรุปสาระสำคัญท้ายบท	15
บทที่ 2 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิบัตร	17
2.1 ความหมายของสิทธิบัตร	18
2.2 ประวัติกฎหมายสิทธิบัตรในต่างประเทศ	20
2.3 กฎหมายสิทธิบัตรในประเทศไทย	24
2.4 ประเภทของสิทธิบัตร	26
2.5 ความสำคัญของสิทธิบัตร	27
2.6 มาตรการของรัฐในการคุ้มครองส่งเสริมสิทธิในสิทธิบัตร	31
2.7 สรุปสาระสำคัญท้ายบท	34
บทที่ 3 : ความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตร	37
3.1 ความนำ	38
3.2 ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการค้า (TRIPs Agreement) ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร	38
3.3 อนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Paris Convention) ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิบัตร	42
3.4 สรุปสาระสำคัญท้ายบท	51

(8)

บทที่ 4 : สิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	53
4.1 การประดิษฐ์คืออะไร	54
4.2 การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้	58
4.3 การประดิษฐ์ที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร.....	89
4.4 ผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	92
4.5 คุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	106
4.6 คำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	109
4.7 ขั้นตอนการขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์	131
4.8 สิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	150
4.9 อายุสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	166
4.10 การเสียค่าธรรมเนียมรายปีของสิทธิบัตรการประดิษฐ์	167
4.11 การบังคับใช้สิทธิตามสิทธิบัตรการประดิษฐ์	170
4.12 การขอคืนสิทธิบัตร การเลิกข้อถือสิทธิ และการเพิกถอนสิทธิบัตร.....	183
4.13 การนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร.....	190
4.14 การขอขยายกำหนดเวลาส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิบัตร	191
4.15 สรุปสาระสำคัญท้ายบท	193
บทที่ 5 : สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	199
5.1 ความหมายของการออกแบบผลิตภัณฑ์	200
5.2 การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรได้.....	201
5.3 การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้.....	205
5.4 ผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	205
5.5 คุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	216
5.6 คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	218
5.7 ขั้นตอนการขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	230
5.8 สิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	246
5.9 อายุสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์	259
5.10 การเสียค่าธรรมเนียมรายปีของสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์.....	260
5.11 การขอคืนสิทธิบัตร การเลิกข้อถือสิทธิบางข้อ และการเพิกถอนสิทธิบัตร	261

5.12 บทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่ไม่นำมาใช้บังคับกับสิทธิบัตร การออกแบบผลิตภัณฑ์.....	267
5.13 การนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร.....	267
5.14 การขอขยายกำหนดเวลาส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิบัตร.....	268
5.15 สรุปสาระสำคัญท้ายบท.....	270

บทที่ 6 : อนุสิทธิบัตร.....273

6.1 ลักษณะทั่วไปของอนุสิทธิบัตร.....	274
6.2 ความแตกต่างระหว่างอนุสิทธิบัตรและสิทธิบัตรการประดิษฐ์.....	275
6.3 หลักเกณฑ์ของการประดิษฐ์ที่ขอรับอนุสิทธิบัตรได้.....	275
6.4 การประดิษฐ์ที่ขอรับอนุสิทธิบัตรไม่ได้.....	278
6.5 ผู้มีสิทธิขอรับอนุสิทธิบัตรและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับอนุสิทธิบัตร.....	278
6.6 ค่าขอรับอนุสิทธิบัตร.....	278
6.7 ขั้นตอนการยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตรและการพิจารณาออกอนุสิทธิบัตร.....	278
6.8 การเพิกถอนอนุสิทธิบัตร.....	280
6.9 อายุอนุสิทธิบัตร.....	283
6.10 สิทธิของผู้ทรงอนุสิทธิบัตร.....	284
6.11 บทบัญญัติและหลักเกณฑ์ในเรื่องสิทธิบัตรการประดิษฐ์ให้นำมาใช้บังคับ กับอนุสิทธิบัตร.....	285
6.12 การชำระค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับอนุสิทธิบัตร.....	286
6.13 ความคาบเกี่ยวระหว่างสิทธิบัตรกับอนุสิทธิบัตร.....	286
6.14 การนับระยะเวลาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร.....	288
6.15 การขอขยายกำหนดเวลาส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับอนุสิทธิบัตร.....	289
6.16 สรุปสาระสำคัญท้ายบท.....	291

บทที่ 7 : คณะกรรมการสิทธิบัตร.....297

7.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการสิทธิบัตร.....	298
7.2 วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ.....	298
7.3 การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ.....	298
7.4 การประชุมของคณะกรรมการสิทธิบัตร.....	299
7.5 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิบัตร.....	299

(10)

7.6	คณะอนุกรรมการสิทธิบัตร.....	305
7.7	สรุปสาระสำคัญท้ายบท	306
บทที่ 8 :	การละเมิดและข้อยกเว้นการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	307
8.1	ความหมายของการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร.....	308
8.2	ลักษณะของการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร.....	308
8.3	ข้อยกเว้นการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร.....	314
8.4	สรุปสาระสำคัญท้ายบท	318
บทที่ 9 :	การดำเนินคดีละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร ความผิดอาญา ตามกฎหมายสิทธิบัตรและบทกำหนดโทษ	321
9.1	การดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร.....	322
9.2	การดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	329
9.3	วิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้องคดี	331
9.4	ความผิดอาญาอื่น ๆ ตามที่กฎหมายสิทธิบัตรกำหนด.....	334
9.5	สรุปสาระสำคัญท้ายบท	336
บทที่ 10 :	ตัวแทนสิทธิบัตร	339
10.1	ความสำคัญของตัวแทนสิทธิบัตร	340
10.2	การขึ้นทะเบียนเป็นตัวแทนสิทธิบัตร.....	340
10.3	สรุปสาระสำคัญท้ายบท	342
บทที่ 11 :	ภาระภาษีของผู้มีเงินได้จากสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร	343
11.1	ภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	344
11.2	ภาระภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	360
11.3	ภาระภาษีมูลค่าเพิ่ม.....	366
11.4	อากรแสตมป์.....	369
11.5	สรุปสาระสำคัญท้ายบท	369
ภาคผนวก	373
ก.	แนวคำถามและคำตอบเกี่ยวกับสิทธิบัตร.....	374
ข.	สรุป พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522	385

ค. พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.สิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ.สิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.....	394
ง. Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (Excerpts).....	433
จ. คำแปลความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (คัดลอกมาเฉพาะบางส่วน).....	441
ฉ. Paris Convention for the Protection of Industrial Property, 1883 (Excerpts).....	448
ช. บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับความคุ้มครอง การประดิษฐ์ตามสนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร พ.ศ. 2552.....	460
ซ. เอกสารสิทธิบัตร.....	472
ณ. ตัวอย่างสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร และแบบคำขอต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิบัตร.....	475
ญ. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดผลิตภัณฑ์ที่จะใช้กับ แบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิบัตร.....	581
บรรณานุกรม.....	593
ประวัติผู้เขียน.....	599

จักรศักดิ์ รอดจันทร์

ช
ขอ
พ.ศ. ๕๕

สิทธิบัตร : หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองการประดิษฐ์และการออกแบบผลิตภัณฑ์ / จักรศักดิ์ รอดจันทร์

1. กฎหมายสิทธิบัตร. 2. สิทธิบัตร. 3. การคุ้มครองแบบผลิตภัณฑ์.

346.0486

ISBN 978-974-03-2969-5

สปจ. 1632

สำนักพิมพ์
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

เลขหมู่ 346.0486
937
2555
เลขทะเบียน 19307
วันที่ ๒๐ ก.ค. 2555

114213

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักหอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110014017

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2555

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำนาย ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกษีย โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

จัตุรัสจามจรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304

รัตนวิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

เครือข่าย

ศูนย์หนังสือ ม.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย โทร. 0-5391-7020-4 โทรสาร 0-5391-7025

ศูนย์หนังสือ ม.วลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช โทร. 0-7567-3648-51 โทรสาร 0-7567-3652

ร้านหนังสือบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) रामคำแหง 43/1 โทร. 0-2538-2573

โทรสาร 0-2539-7091

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเชียงราย จ.เชียงราย โทร. 0-5377-6000

ศูนย์หนังสือ ม.อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี โทร. 0-4535-3140, 0-4528-8400-3

ต่อ 1803 โทรสาร 0-4535-3145

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7735-5466, 0-7791-3333

โทรสาร 0-7735-5468

ศูนย์หนังสือเทคโนโลยีโออาร์พีซี จ.ระยอง โทร. 0-3889-9130-2 ต่อ 331

โทรสาร 0-3889-9130 ต่อ 301

ศูนย์หนังสือ ม.ราชภัฏเทพสตรี จ.ลพบุรี โทร. 0-3642-7485-93

ร้านค้า, หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขารัตนาวิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9

โทรสาร 0-2950-5405

กองบรรณาธิการ : กนิษฐา กิตติคุณ

พิสูจน์อักษร : ปุญญาสา บุญเปี่ยม

ออกแบบปกและรูปเล่ม : I Can Do

พิมพ์ที่ : บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด โทร 0-2215-220, 0-2215-7698 โทรสาร 0-2214-0038

สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี